వరప్రసాదం

కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

కాపరానికి వచ్చిన పన్నెండేళ్ళకిగాని కనకమ్మగారికి సంతానం లేకపోయింది. ఆ సత్యనారాయణస్వామివారి కటాక్షం కలగబట్టే అంత ఆలస్యంగానైనా ఆకొరత తీరింది.

నరసింహంగారూ కనకమ్మగారూ పిల్లల కోసం వాచిపోయినారు. చాలాకాలంగా కాపరంచేస్తూ పిల్లలు కలగకపోతే ఏదంపతులైనా సంతానంకోసం వాచిపోవచ్చును. ఇతరులు పిల్లలకోసం తపించటంలోనూ కనకమ్మా నరసింహంగార్లు తపించటంలోనూ చాలా వ్యత్యాసం ఉంది.

కనకమ్మగారికి పట్టిఉండినదిగు లేమంటే సంతానం కలగకపోవటం తన స్త్రీత్వానికే అవమానకరంగా ఉండినట్టు భావించిం దామె. అందరూ పిల్లల్ని కంటున్నప్పుడు తను కనకపోవటం సాటి ఆడవాళ్ళలో తనకు అవమానకరమైనవిషయం కాదా మరి?

"కొందరికి కడుపులైనా పోతై!" అంటూఉండే దామె. ఆవాక్యంలో అపారమైన అర్థం కనిపిస్తుంది నాకు. ఆవాక్యంమీద ఎంతపెద్ద గ్రంథమైనా రాయవచ్చు ననుకుంటాను. "అథాతో బ్రహ్మజిజ్ఞాసా" అనే ముక్క తలుచుకుంటే మాస్వాములవారు ఎట్లా ఉద్రేకపూరితులౌతారో, కనకమ్మగారి మాటలు తలుచుకుని నేను అంత తన్మయుణ్ణి అవుతాను. కాని అనేక కారణాలవల్ల కనకమ్మగారన్న వాక్యంలో ఉన్న వివిధ భావాలను పఠితల కుశాగ్రబుద్ధికి వదలి పై కథ కుపక్రమించుతాను.

పోతే నరసింహంగారికిన్నీ కొరతగానే ఉండింది పిల్లలు లేకపోవటమనేది. కొందరు పిల్లలకు బొమ్మలు ఎట్లా కావాలో కొందరు పెద్దలకు కూడా పిల్లలు అట్లాగే కావాలి— ఆడుకోవటానికి. నరసింహంగారు ప్రాణంగల బొమ్మలకోసం కలవరించాడు.

ఎట్లాగైతే నేం కాపరానికి వచ్చిన పుష్కరానికి కనకమ్మగారికి నెలతప్పింది. నలుగురూ సంతోషించారు. నరసింహయ్యగారి ఉత్సాహం చూసి నలుగురాడవాళ్లూ నవ్వుకోలేక ఇదయినారుకూడాను.

ఒకనాడు కనకమ్మగారికి వింతకల వచ్చింది. ఆవిడకు నామాలవాడు కలలో కనిపించి "నాదయవల్ల నీకు మగపిల్లవాడు పుడితే నా పేరు పెట్టుకుంటావా?" అని అడిగాడు. మర్నాడు భార్యాభర్త లిద్దరూ కూడబలుక్కుని మగపిల్లవాడే కలగాలి కాని తప్పకుండా ఆస్వామిపేరు పెట్టుకుందా మనుకున్నారు. ఆసాయంకాలమే కనకమ్మగారు బయట ఉండింది!

"మే మంటే వెంకటేశ్వరస్వామికికూడా వేళాకోళ మయిందిగదా!" అని విలపించింది కనకమ్మ ఎడంగా కూర్చుని.

అనేకమంది దేవత లుండటంకూడా ఒకందుకు మంచిదే నంటాను. ఆంధ్ర దేశాని కంతకూ ఒక్క వెంకటేశ్వరస్వామే ఉంటే ఆ దంపతుల గతి ఏమై ఉండును! డాక్టర్లలో పరస్పరం ఉండే ఈర్ష్య దేవతలలో కూడా ఉండి ఉంటుంది. నరసింహంగారికి సంతానం ప్రసాదించటం వెంకటేశ్వరస్వామి వల్ల ఎప్పుడైతే కాకపోయిందో అప్పుడు శ్రీ సత్యనారాయణస్వామివారు వెంటనే తనఏజంటును నరసింహంగారింటికి పంపారు. కనీసం ఆ ఏజంటు ఎవరో పంపినట్టే వచ్చాడు. ఆయన వస్తూవస్తూనే నరసింహంగారి ఇంటి లోపలి అరుగుమీద కూర్చుని వేదోక్తంగా ఆశీర్వదించాడు గృహస్థును. ఆతరవాత కనకమ్మగారిని చూసి "అంతా క్షేమంగా ఉన్నారా, తల్లీ?" అన్నాడు. ఆతరవాత "కాస్తస్నానంచేసి సంధ్యావందనం చేసుకుంటాను. నుయ్యి ఎక్కడ?" అని అడిగి ఆ కార్యకలాపంలో పడిపోయినాడు.

మళ్లీ భార్యాభర్త లిద్దరూ కూడబలుక్కుని "ఈయన ఎవరో దేవుడల్లే వచ్చాడు. భోజనానికి ఉండిపొమ్మందాం!" అనుకున్నారు.

"సత్యనారాయణవ్రతం చేసుకోండి. మీకు పిల్లలు ఎట్లా కలగరో చూస్తాను!" అన్నాడా బ్రాహ్మడు భోజనాలప్పుడు.

నరసింహంగారూ, కనకమ్మగారూ సత్యనారాయణవ్రతం చేసుకున్న తరవాత సంవత్సరం వెళ్లకపూర్వమే కనకమ్మగారికి మళ్లీ నెలతప్పింది. ఈసారి కనకమ్మగారికి గర్భం నిలిచిందికూడాను. కాని ఆతొమ్మిదినెలలూ ఆవిడపోయిన పోకడలు సంతానవాంఛ ఉన్న మనిషికి ఉచితమైనవికావు. ఆవిడకు వేవిళ్లే సరిపడలేదు.

అన్నితత్త్వాలూ ఒకటిగా ఉండవు. కొందరికి జబ్బేరాదు. అసలుజబ్బురావటమూ, రాకపోవటమూ, వచ్చినతరవాత అది త్వరగా నయం కావటమూ, కాకపోవటమూ డాక్టరుచేతిలోకంటె మనచేతిలోనే ఎక్కువ ఉంటుంది. ఒక్కరోజు జ్వరంతో మంచాని కంటుకుపోయినవాళ్లున్నారు. నాలుగైదు లంఘనాలు చేసికూడా పైకి కనిపించనివారున్నారు. ఒక్కపూట భోజనం మానేసి బిక్కమొహం వేసేవాళ్లే ఉన్నారు. ఎవరేమైతేనేం? కనకమ్మగారు కేవలమూ వేవిళ్లతోనే పీనుగయిపోయింది.

ఆతరవాత నెలలు గడిచినకొద్దీ ఆవిడ నస ప్రారంభించింది: "ఏంకడుపు లమ్మా? దిక్కుమాలిన కడుపులూ!... కడుపులు రాకుండా పిల్లలు పుట్టరాదూ?" అని. అదివరకల్లా కడుపుతో ఉండినవాళ్లను చూసి అసూయపడ్డ కనకమ్మ ఇప్పుడు ఊరికే ఉన్నవాళ్లను చూసి అసూయపడ్డది. అనేకమంది కడుపుతో ఉండి కళకళ లాడేవారు. తను ప్రబానల్లే ఉండటం దేనికో ఆవిడకు అర్థం కాలేదు. అట్లా ఉండకపోవటం తనపొరపాటే అయిఉండవచ్చునన్న అనుమానం ఆవిడకు తట్టింది, కాని అది ఎవరూ నిరూపించ లేరని తెలుసుకుని ఆవిడ నిశ్చింతగా ఉండింది. (ఇంకొకరు నిరూపించలేనంతకాలమూ తప్పులు చెయ్యటానికిగాని, అశక్తతతో ఉండటానికిగాని ఎవరి కభ్యంతరం ఉంటుంది?)

ఏడోనెల గర్భిణిగా ఉండగా కనకమ్మగారికి అగ్నిపరీక్షగా ఆవిడఅన్నా, అన్న

భార్యా, అన్నఅత్తగారూ ఏదోపనిమీద తమయింటికి వచ్చారు. కనకమ్మ పోకడలు చూసి ఆవిడఅన్న అత్తగారు "ఇదేమిటమ్మా, కనకమ్మతల్లీ? ఇలా అయితే నేను పదిహేను మంది నెలామోశానూ?" అని నీతులు ప్రారంభించింది. అది చాలనట్టు కనకమ్మగారి వదినెగారు కూడా ఆరునెలల గర్భిణిగా ఉండింది. ఆవిడ మొహాన ఎప్పుడూ సంతోషమూ చిరునవ్వూ తాండవిస్తూ ఉండేవి. తన అన్న ఆభార్యని పువ్వుల్లోపెట్టి చూచుకోవటం చూస్తే కనకమ్మవళ్లు భగ్గున మండింది. ఆముగ్గురూ తమయింటో ఉన్న రెండు దినాలకాలంలోనూ చూడవచ్చిన అమ్మలక్కలంతా తనవదినెగారి ఆరునెలల గర్భాన్ని చూసి ఏమి మురిశారు! ఏడునెలల గర్భిణి తనమొహాన ఏమొద్దులూ లేవు!... సకాలానికి కనకమ్మగారు మగపిల్లవాణ్ణి కన్నది. ఆ కుర్రవాడికి రేపు బారసాల అనగా నరసింహంగారి కలలో సత్యనారాయణమూర్తివారు ప్రత్యక్షమై "నాఅనుగ్రహంవల్ల పుట్టిన యీపిల్లవాడికి నాపేరు పెట్టుకో" అని సలహా ఇచ్చారు.

ఆప్రకారమే నరసింహంగారు బియ్యంలో "సత్యనారాయణ వరప్రసాదు" అని రాశాడు. ఆయన ఆపేరు రాశాడో లేదో తల్లిచేతుల్లో ఉన్నగుడ్డు ఒక్కకేక పెట్టి నిశ్చలంగా ఉండిపోయినాడు. అందరూ గొల్లుమన్నారు. ఈ గలభాలో ఒక పూర్వసువాసినికి పూని ఆవిడ కేకలువేయటం మొదలు పెట్టింది. వెంకటేశ్వరస్వామి ఏదో అంటున్నాడని అందరూ సావధానులై విన్నారు. వెంకటేశ్వరస్వామికి చాలాకోపం వచ్చింది. తనపేరు పెట్టుకుంటా మని వాగ్దానం చేసి ఏమిటి "నరసింహాయి" ఉద్దేశం? ఇప్పటికైనా పిల్లవాడికి తనపేరు పెడతాడా? తను ఏంచేసేదీ చూస్తాడా?

మరి వెంకటేశ్వరస్వామి ప్రత్యక్షదేవుడు. ఇతరులకు వాగ్దానాలు చేసి తప్పవచ్చుగాని వెంకటేశ్వరస్వామితో కుదరదు. కోర్టుకు ఈడ్చేరకం!

సరే, నలుగురూచేరి పిల్లవాడిపేరు వెంకటనారాయణ అని ఒప్పుకునేవరకూ పిల్లవాడు ఏడవనేలేదు!...

ఇద్దరు దేవతల దయవల్ల భూమిమీద పడి ఆ ఇద్దరిపేర్లూ తనపేరు చేసుకున్న ఆ కుర్రవాడు ఎంతగొప్పజాతకుడో అని అందరికీ అనుమానం రావచ్చును. ఒక దైవజ్ఞుడు రాసిన జాతకంలో అతను చాలా గొప్ప జాతకుడని మళ్లీ మళ్లీ చెప్పబడిఉంది.

ఉదాహరణకు ఆయుర్భావం అనే ఘట్టంలో ఈవిధంగా ఉంది —

"ఆయుష్యాధిపతియైన చంద్ృడు (గ్రామ్యంగా "చంద్రుడు" అని రాసినా తప్పులేదు!) పంచమకోణమునందు యున్నందున్న కారకుడు సుఖస్తాన స్తితియందు యున్నందున్న యీజాతకునికి పరమాయుర్దాయము యున్నది" అని మనకు సులభంగా అర్థమయేటందుకు "దీర్ఘాయుర్యోగవాౙ భవతి" అని సంస్కృతంలో ఉంది.

ఆవిధంగానే "అస్యజాతకస్య ధనాభావః" అనే ఘట్టంలోకూడా డబ్బును గురించీ దసకాన్ని గురించీ చాలా విశేషంగానే చెప్పబడి ఉంది.

ముందుముందు క్రవా డేమవుతాడో గాని ఇప్పటిమటుకు వాడిసంగతి నా కేమీ బాగా లేదు — ఇంకొకరిగొడవ నాకెందుకు?

వాడికి రెండునెలలు వెళ్ళింది లగాయతు ఈనాటివరకూ వాడితల్లిదండ్రులు ఎవరి మటుకు వారు వాణ్ణి తనవాణ్ణి చెయ్యాలని ఒకరొకరితో ఘోరంగా పోట్లాడుతున్నారు. వాణ్ణి ఆ ఇద్దరూ చెరొక రెక్కా పట్టుకుని చెరొకవైపూ లాగినా వాడి కంత అపకారం జరగకపోను.

వాడు తండ్రిపోలిక అని అంటే తల్లికి మంట. తల్లిపోలిక అంటే తండ్రికి కోపం. తండ్రిమాట వింటే వాణ్ణి తల్లి కొడుతుంది. తల్లిమాట వింటే తండ్రి తిడతాడు. వాణ్ణి తల్లి కొడితే తండ్రి సముదాయిస్తాడు. తండ్రి తిడితే తల్లి ఓదార్చుతుంది. భార్యాభర్త లిద్దరిలో ఏఒకరు వాణ్ణి ఏంచేసినా రెండో వారు పోట్లాటకు వస్తారు.

ఈ ఇద్దరిమధ్యా వెంకటనారాయణకు ప్రవర్తన అనేదానికి సూత్రం తెలియకుండా పోయింది. ఏది చేస్తే ఎవరు తప్పపడతారో, ఎవరు తప్పపట్టటంకంటె ఎవరు తప్పపట్ట టంలో ఎక్కువన్యాయం ఉందో తెలియక వాడు వట్టివాజమ్మగా తయారయినాడు. వాడికి ఆవగింజంత ఆత్మవిశ్వాసంకూడా లేదు. తను ఏదిచేసినా తప్పవుతుందని వాడికి తెలుసును — సాధారణంగా అవుతుంది కూడానూ! వాడు తన్నుతాను మరిచి పోలేని జబ్బుతో బాధపడుతూ ఉండటం నేను గమనించాను. వాణ్ణి పలకరిస్తే సమా ధానం చెప్పటానికి భయపడతాడు. రెండక్ష రాల సమాధానం చెప్పవలిసివస్తే అంతకన్న చిన్నది ఒకఅక్షరం సమాధానం ఏమైనా ఉంటేమోనని ఆలోచించటం ప్రారంభిస్తాడు. తనసాటివాళ్లతోకూడా వాడు నిశ్చింతగా నవ్వలేడు. ఎవరన్నా తను మాట్లాడటం వింటున్నారని తెలిస్తే మతిపోయి మాట తడబడుతుంది. ఎవరన్నా చూస్తుండగా వాడు సరిగా నడవనైనాలేడు లోకమంతా తన మీద సానుభూతి లేని విమర్శకులతో నిండి ఉందని నమ్మినవాడల్లే కనిపిస్తాడు. పాపం, వాడు నవ్వినా మూతి ఒకపక్కకు తోసుకు పోతుంది!